

serhat kültür

tarikh - kültür - haber dergisi

Yıl: 6

Kasım - Aralık 2008

**Cumhuriyet Bayramı'nın 85. yıldönümü
Mustafa Kemal Atatürk'ün Kars'a gelişinin 84'üncü,
Kars ve Iğdır'ın düşman işgalinden kurtuluşunun
88. Yıldönümü Törenlerle kutlandı**

Gününüz Kutlu Olsun

"Doğduğum Yer Ana Kucağım Memleketim"

Atam İzindeyiz!

Kars'ın Kurtuluşu, Cumhuriyet Bayramı ve Atatürk

SEVGİLİ dostlar dergimizin bu sayısında ne yazacağı konusunda uzunca bir süre düşünmek zorunda kaldım. Çünkü Kasım, Aralık sayısı olarak çıkacak bu sayımız Kars'ımızın tarihi ve ülkemizin tarihi açısından çok önemli 3 konuyu; Kars'ın kurtuluşu, Cumhuriyet Bayramı ve 10 Kasım Atatürk'ün vefatını içeren önemli aylardır ama düşündükçe aslında bu aydaki 3 farklı konunun aslında özde aynı temel üzerine, Kars'ın kurtuluşu da, Cumhuriyet bayramımızda aslında Bu günleri hazırlayan Atatürk'ü iyi ve doğru anlamakla alakalı idi

Yeryüzü güzelliğinin verimli toprakları göklere dek yükselen yüce dağlarıyla Türkiye'nin bir parçası olarak varlığını devam ettiren Kars'ımız, kutsal toprağını karış karış savunan masum ve kahraman halkının direnişi ve Kazım Karabekir Paşa komutasındaki Türkiye Cumhuriyeti orduları tarafından 30 Ekim 1920 Cumartesi günü özgürlüğüne kavuşmuştu.. 88. Yıldönümünü kutladığımız cumhuriyetimize giden yolu, Kars insanının kahramanlık destanları yazarak kazandığı zafer açmıştır. Karsın kurtuluşu Türkiye Cumhuriyetinin ilk büyük zaferi olarak kurtuluş savaşımızın

■ Nevzat ERDAĞ

Mali Müşavir - Eğitimci/Yazar
www.nevzaterdag.com - nevzaterdag@nevzaterdag.com

dönüm noktalarından biri olmuştur. Bu günkü vatanımızın geçmişine geriye dönüp bir göz atarsak Osman Bey tarafından 1299'da Söğüt 'de kurulan büyüterek imparatorluk olan Osmanlı devlet yönetiminin padişahlarca yapıldığını, Osmanlı Devletini altı yüz yirmi dört yılda, otuz altı padişah yönettiğini görürüz. Eskiden ülkelerde tek kişi egemendi. Ülkelerini diledikleri gibi yöneten bu kişilere padişah, şah, kral, hakan, sultan denirdi. Yönetim çoğu zaman babadan oğula geçerdi. Oğulun küçük olması, deli olması yönetici olmaya engel sayıl-

mazdı. Böyle tek kişinin kendi başına buyruk, sorumsuz, denetimsiz yönetimine mutlakiyet denir. Mutlakiyet yönetiminde egemenlik kayıtsız şartsız tek bir kişidedir.

Mutlakiyetle yönetilen ülkelerde zamanla hakana, padişaha, şaha, krala yardımcı olsun diye meclis kuruldu. Meclis üyeleri halkın dileklerini yöneticiye duyurur, yasa tasarısını hazırlardı. Bu yasa tasarıları hakan, padişah, şah, kral tarafından benimsendiğinde yasalardı. Bu yönetim biçimine Meşrutiyet denir. Ancak meclisin yetkileri genel olarak çok sınırlıdır. Osmanlı Devletinde 1876 ve 1908 yıllarında iki kez meşrutiyet ilan edildi.

Üçüncü yönetim biçimi cumhuriyettir. Cumhuriyet'te egemenlik kayıtsız şartsız ulusundur. Ulus kendini yönetme yetkisini temsilcileri, milletvekilleri aracılığı ile kullanır. Cumhuriyet yönetiminde yurttaşın seçme ve seçilme hakkı vardır. Seçilen temsilciler yasalar yapar, yöneticileri ulusu adına denetler. Yönetilenler dilerlerse seçimlerde yöneticilerini değiştirirler.

Bugün sahip olduğumuz cumhuriyet öncesini dilimizin döndüğü kadan ile anlatmaya çalıştık ama birde Cumhuriyetten önceki son dönemece de bakmak lazım.

Dünyamız birinci dünya savaşı diye anılan bir savaşla alakalı olarak Osmanlı imparatorluğu da bu savaşta bir tarafta yer almış. Dört yıl süren savaş sonunda bizimle birlikte olan devletler yenildiği için Savaş kurallarına göre biz de yenilmiş sayıldık. Ülkemiz İngilizler, Yunanlılar, Fransızlar, İtalyanlar tarafından paylaşıldı.

İşte böyle bir dönemde bu ülke bağrından özünden bir adam çıkıyor ortaya ve;

"Özgürlük ve bağımsızlık benim karakterimdir" esaret benim karakterimde olmadığı gibi ulusumuzun da karakterinde yoktur diyerek;

"Hattı müdafaa yoktur sattı

müdafaa vardır o satih bütün vatanıdır" bağımsızlık mücadelesinin vatanımızın her karışında damarlarımızdaki kanın son damlasına kadar yapılması gerektiğini Direnmez vatanımızı savunmazsak düşman kirli çizmeleriyle kutsal topraklarımızı çiğneyip kirletecek diye haykırıyor.

Ulusuna inanan, güvenen Mustafa Kemal Paşa'nın kurtuluş savaşı mücadelesini yaptıklarını uzun uzun yazmaktan ziyade o kahramanın sözlüğüne bakmak ordan kıssadan hisseler çıkarmak makalemizin konusunu sanırım daha anlamlı kılacaktır diye düşündüm

"Tek bir egemenlik var, o da Milli egemenliktir. Ülkeyi yine ulusun kendi gücü kurtaracaktır." diyordu.

Yine sanki bu günleri görüncesine bakın ne demişti: **"Çalışmadan, öğrenmeden, yorulmadan rahat yaşamının yollarını aramayı alışkanlık haline getirmiş milletler, evvela haysiyetlerini, sonra hürriyetlerini ve daha sonra da istikballerini kaybetmeye mahkumdurlar"**.

O'nun **"Hangi bağımsız millet vardır ki ecneblerin nasihatleri ile, ecneblerin planları ile yükselbilsin"** sözlerini de günümüze taşıyıp yorumu sizlere bırakıyorum.

O'nu çağın önüne geçiren en özlü niteliği, başkalarının göremediğini tam zamanında görerek ve cesaretle, başkalarının yapamayacağı biçimde yapmış olmasıdır.

Atatürk, ülke sorunlarını çözerken daima aklın ve ilmin gereklerine göre hareket etmiştir. Olayları geniş ve detaylı düşünmüş, basit hedefler peşinde değil, gelecek nesilleri bile rahat ve huzur içinde yaşatacak köklü çözümler peşinde olmuştur. Her zaman vatanın ve milletin menfaatlerini gözetmiştir.

Bugün, vatanın ve milletin hayrı adına yola çıkanlardan, yalnızca Atatürk'ün açtığı yolda yürüyenlerin başarıya ulaştıkları da üzerinde durulması gereken bir gerçektir. Ülkeyimizin meselelerine en gerçekçi yaklaşımlar ve üretilen en sağlıklı çözümler, yine Atatürk'ün çizdiği çerçevede şekillenmektedir. Bu tablo, Atatürk'ün üstün dehasını, ileri görüşlülüğünün yanı sıra, so-

runlara ne derece akılcı yaklaştığını göstermesi açısından oldukça dikkat çekicidir.

Bu nedenle Atatürk'ü anlamak, onu sadece birtakım süslü sözlerle övmek değil, onun fikir ve düşüncelerini eyleme geçirebilmek, Atatürkçülüğe sarılmaktır.

"Beni seviyorsanız ve anlıyorsanız;

Laboratuvarlarda sabahlayın, kahvelerde değil.

Bilim aşırsın saçlarınızı, bilgi toplumu olunuz.

Ancak, böyle aydınlanır sonsuz karanlıklar.

Mustafa Kemal anlamak, ağlamak değil;

Mustafa Kemal bilinci, sadece resimde değil".

Kurtuluş'un kutlu olsun doğduğum şehir, varlığın daim olsun Cumhuriyetim, mekanın cennet ruhun şad olsun büyük önder ATATÜRK

Bu vesileyle, Serhat Kültür dergisi ailesi olarak Kars'ı ve tüm Anadolu'yu kanlarıyla bizlere ebedi yurt haline getiren ATATÜRK'e ve şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyoruz.